

Neem Russen hun zege af en hun lijden wordt zinloos

900 dagen. Regie: Jessica Gorter.
In: 6 bioscopen.

Dat gemopper in broeierige kamertjes van bloemetjesbehang, opbollend linoleum en vochtplekken. „Zet die tv maar uit. Ik zie liever een leeg beeld dan deze komedie.” De komedie, dat zijn rotten Russische soldaten die over het beeldscherm marcheren om te vieren dat 65 jaar geleden de Tweede Wereldoorlog eindigde. En de mopperkonten veteranen van de ‘Grote Patriottische Oorlog’, door Rusland groots en pompeus herdacht.

President Poetin zag ‘Overwinningsdag’ 9 mei bij zijn aantreden als grote gemene deler om Rusland te verenigen. Het land ruziede over nationale symbolen, feestdagen en volkslied, maar de zege op Hitler gaf de twintigste eeuw zin. Stalin was een moordlustig tiran en het communisme een fiasco, maar we versloegen wel de nazi's. Dus keerde onder Poetin de Overwinningssparade terug op het Rode Plein en werden veteranen onder bloemen bedolven.

Documentairemaker Jessica Gorter interviewt in *900 dagen* overlevenden van de blokkade van Leningrad,

Een overlevende van het beleg van Leningrad in ‘900 dagen’.

het huidige Sint Petersburg. Tussen 1941 en 1944 stierven daar zo'n anderhalf miljoen inwoners tijdens het Duitse beleg. Met name de winter van 1942 was een gruwel van honger, wreedheid en kannibalisme. Maar voor hun horrorverhalen was later geen plaats in het triomfantelijk discours van de staat, laat staan voor Stalins incompetentie of de zuiveringen die tijdens het beleg gewoon doorgingen.

De verhalen zijn indrukwekkend. Het meisje dat zes dagen naast haar dode moeder in bed lag en zes weken

haar handtekening nabootste op broodbonnen: het is nog steeds haar handtekening. Of die vrouw met een huis vol poesjes die bekend dat ze haar poes Streepje de kop afhakte en opat. Gorter doorsnijdt dat met het klatergoud en de gezwollen slogans van 9 mei. Dat schrijnt, al betwijfel ik of veel overlevenden moeite hebben met de hypocrisie. „Kom op, nu iets positiefs”, roept een oudje als *900 dagen* al te neerslachtig wordt. Gun het de Russen. Zonder de zege wordt al hun lijden zinloos.

Coen van Zwol